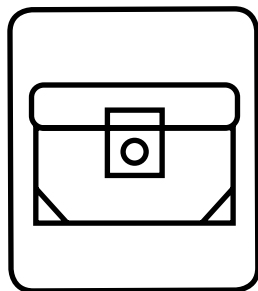

LEESBEGRIIP IN BEELD

Leesleerprofiel: Woordenschat

Leerlingen met dit profiel hebben relatief veel moeite met opgaven over woordbetekenis. Door de zwakke(re) woordenschat kennen de leerlingen onvoldoende woorden om de tekst echt goed te begrijpen.

Kijk welke relatief sterke vaardigheden je compenserend in kan zetten.

Schat het algemene niveau van begrijpend lezen in aan de hand van de score op globaal tekstbegrip.

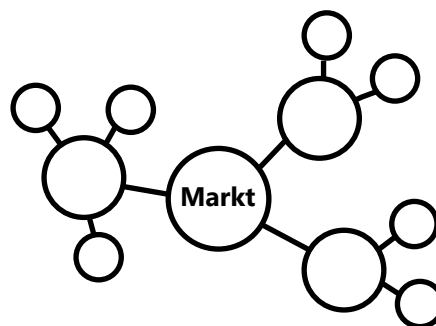

Mogelijke activiteiten

Preteachen woordenschat

Leerlingen lezen de tekst beter wanneer ze de moeilijke woorden uit de tekst al kennen.

- Selecteer de kernwoorden uit de tekst en bespreek ze voor het lezen van de tekst.
- Besteed aandacht aan het uitbreiden van het aantal woorden, maar ook aan hoe goed leerlingen woorden kennen en aan hoe woorden met elkaar verbonden zijn.

Woordposter	
Woord:	Tekening:
Omschrijving:	

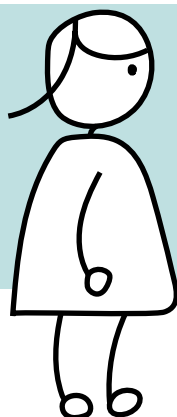
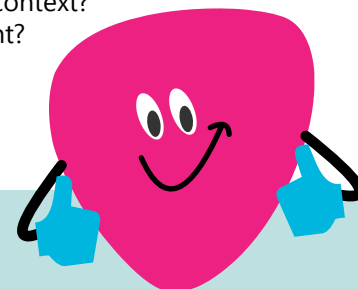
Visualiseren woordenschat

Kennis wordt beter onthouden wanneer je gebruik kunt maken van visuele informatie. Voorbeelden van grafische modellen die gebruikt kunnen worden voor het verbeteren van de woordenschat zijn woordwebben, woordposters en het gebruik van afbeeldingen.

Voordoan woordleerstrategieën

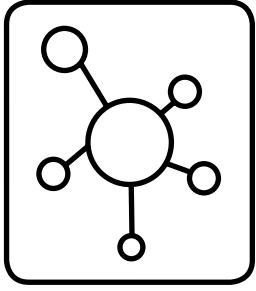
Model tijdens de les hoe leerlingen woordleerstrategieën kunnen gebruiken als ze een woord niet kennen.

- Kijk naar het woord: Herken je een deel van het woord?
- Kijk naar de tekst rondom het woord: Kun je de betekenis afleiden uit de context?
- Kijk naar de plaatjes: Kun je uit het plaatje afleiden wat het woord betekent?
- Zet hulpmiddelen in: Hoe gebruik je een (online) woordenboek?

LEESBEGRIIP IN BEELD

Leesleerprofiel: Verbanden

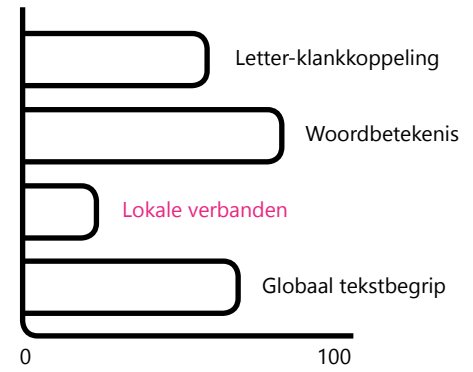
Leerlingen met dit profiel hebben relatief veel moeite met opgaven waarin gevraagd wordt naar de relatie tussen opeenvolgende zinnen en tekstdelen. Dit is onhandig omdat niet alle verbanden die nodig zijn om een tekst te begrijpen door de schrijver expliciet benoemd kunnen worden in de tekst.

Kijk welke relatief sterke vaardigheden je compenserend in kan zetten.

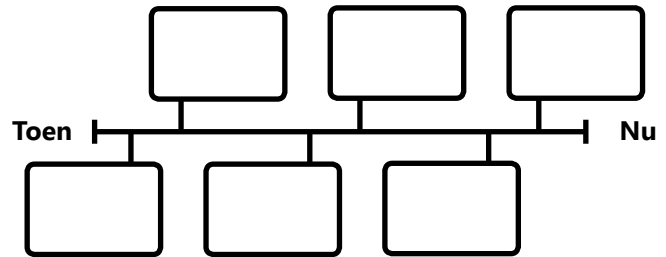
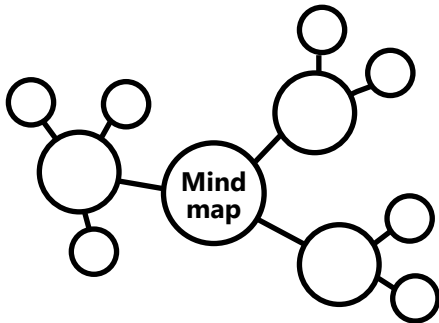
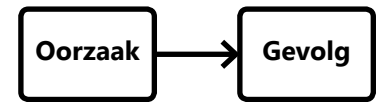
Schat het algemene niveau van begrijpend lezen in aan de hand van de score op globaal tekstbegrip.

Mogelijke activiteiten

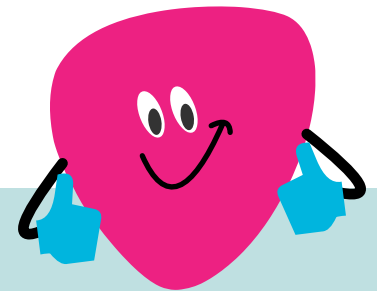
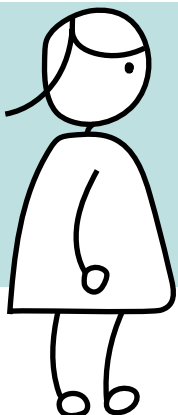
Visualiseren verbanden

Kennis wordt beter onthouden wanneer je gebruik kunt maken van visuele informatie. Voorbeelden van grafische modellen die gebruikt kunnen worden bij het uitwerken van verbanden zijn tijdlijnen, oorzaak-gevolgschema's, venndiagrammen en mindmaps.

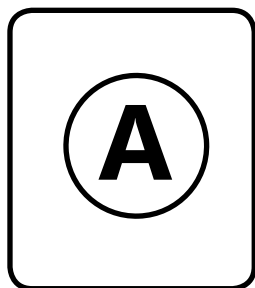
Praten over de tekst

Interactief lezen en praten over een tekst zorgt ervoor dat informatie beter wordt onthouden. Bespreek met leerlingen de verbanden in de tekst en ga in op vragen als: Waarom? Wie? Wat? en ga in op signaalwoorden.

LEESBEGRIIP IN BEELD

Leesleerprofiel: Woordeeld

Leerlingen met dit profiel hebben relatief veel moeite met opgaven over letter-klankkoppeling. Terwijl het goed opslaan van het juiste woordbeeld in het geheugen leerlingen ondersteunt bij het lezen van woorden en het begrijpen van teksten.

Kijk welke relatief sterke vaardigheden je compenserend in kan zetten.

Schat het algemene niveau van begrijpend lezen in aan de hand van de score op globaal tekstbegrip.

Mogelijke activiteiten

Aandacht voor woordstructuur

Oefeningen gericht op de woordstructuur hebben een positief effect op de woordherkenning. Gedacht kan worden aan aandacht voor klanken, voor- en achtervoegsels en vervoegingen.

- Connectrijtjes met woorden uit de tekst:
raap – raar – maar – vaar – ver – vis
- Verbind woorden uit de tekst met de lees- en of spellingsles:
Welke woorden in de tekst horen bij jager-woorden?

Begeleid hardop voorlezen met feedback

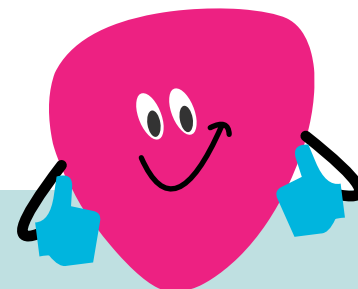
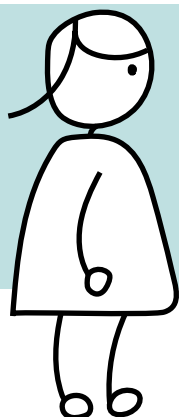
Tijdens het hardop voorlezen is het belangrijk om direct feedback te geven zodat een leerling direct weet wat het juiste woord is.

- Zeg het hele woord correct voor wanneer een leerling niet tot het juiste woord komt.
- Geef feedback op de klankstructuur van een woord, denk hierbij bijvoorbeeld aan lange en korte klanken en de stomme e-klank.
- Laat een leerling het verkeerd gelezen woord direct nog een keer correct herhalen zodat de juiste uitspraak opgeslagen wordt in het geheugen.

Herhaald lezen

Het herhaald lezen van teksten heeft een positief effect op de leesontwikkeling, vooral voor kinderen die spellend of traag blijven lezen.

- Gebruik de teksten van de begrijpend leesles tijdens de RALFI-lessen. Of behandel de begrijpend leesteksten voorafgaand aan de les op de voor-koor-door manier. Eerst leest de leraar de tekst voor, daarna lezen de kinderen de tekst in koor en daarna worden delen van de tekst door individuele leerlingen gelezen.

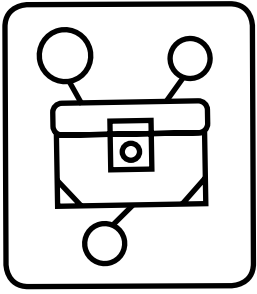
Dit leesleerprofiel is bepaald met een prototype om leesbegrip in beeld te brengen.

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt met financiering van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek. Projectnummer: 405-15-548

Kijk voor meer informatie op: <https://www.cito.nl/leesbegrip-in-beeld>

LEESBEGRIIP IN BEELD

Leesleerprofiel: Woordenschat en verbanden

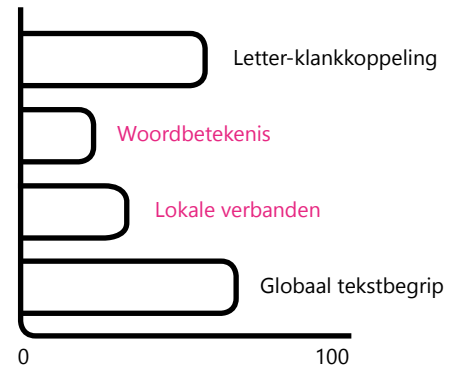
Leerlingen met dit profiel hebben relatief veel moeite met zowel opgaven over woordbetekenis als opgaven over lokale verbanden. Het is mogelijk dat door de geringe woordenschat leerlingen niet in staat zijn om de benodigde verbanden te leggen en daardoor een tekst minder goed begrijpen.

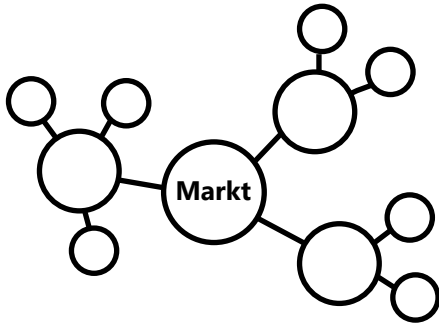
Kijk welke relatief sterke vaardigheden je compenserend in kan zetten.

Schat het algemene niveau van begrijpend lezen in aan de hand van de score op globaal tekstbegrip.

Mogelijke activiteiten

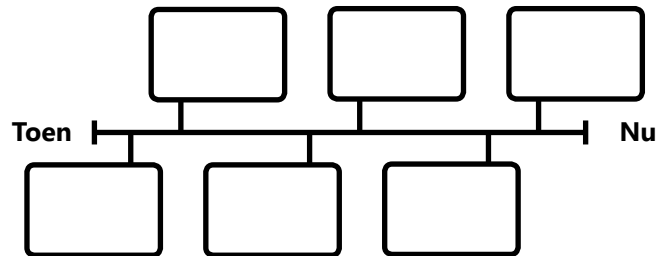
Preteachen woordenschat

Leerlingen lezen de tekst beter wanneer ze de moeilijke woorden uit de tekst al kennen.

- Selecteer de kernwoorden uit de tekst en bespreek ze voor het lezen van de tekst.
- Besteed aandacht aan het uitbreiden van het aantal woorden, maar ook aan hoe goed leerlingen woorden kennen en aan hoe woorden met elkaar verbonden zijn.

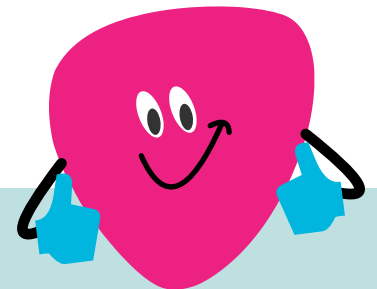
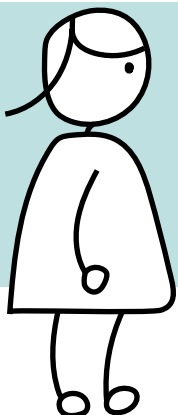
Visualiseren verbanden

Kennis wordt beter onthouden wanneer je gebruik kunt maken van visuele informatie. Voorbeelden van grafische modellen die gebruikt kunnen worden bij het uitwerken van verbanden zijn tijdlijnen, oorzaak-gevolgschema's, venndiagrammen en mindmaps.

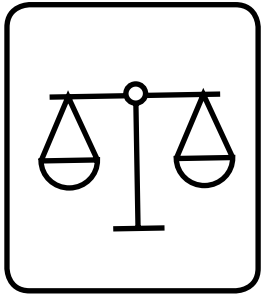
Praten over de tekst

Interactief lezen en praten over een tekst zorgt ervoor dat informatie beter wordt onthouden. Bespreek met leerlingen de verbanden in de tekst en ga in op vragen als: Waarom? Wie? Wat? en ga in op signaalwoorden.

LEESBEGRIIP IN BEELD

Leesleerprofiel: Harmonisch

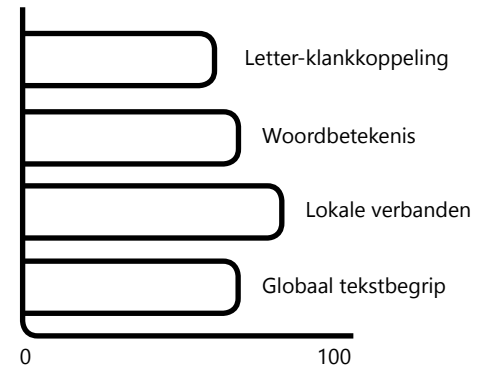
Leerlingen met dit profiel laten geen relatieve sterktes of zwaktes zien. De onderliggende vaardigheden ontwikkelen zich ongeveer in hetzelfde tempo.

Blijf aandacht schenken aan alle onderliggende vaardigheden zodat deze zich harmonisch blijven ontwikkelen.

Schat het algemene niveau van begrijpend lezen in aan de hand van de score op globaal tekstbegrip.

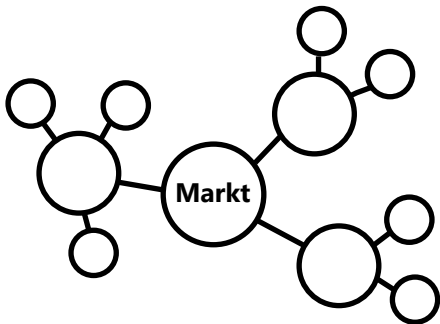

Mogelijke activiteiten

Aandacht voor woordstructuur

Oefeningen gericht op de woordstructuur hebben een positief effect op de woordherkenning. Gedacht kan worden aan aandacht voor klanken, voor- en achtervoegsels en vervoegingen.

- Connectrijtjes met woorden uit de tekst:
raap – raar – maar – vaar – ver – vis
- Verbind woorden uit de tekst met de lees- en of spellingsles:
Welke woorden in de tekst horen bij jager-woorden?

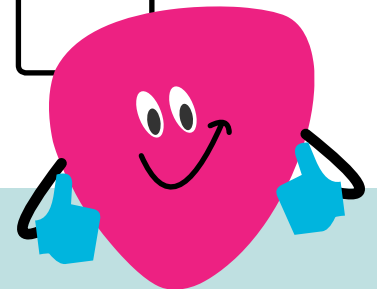
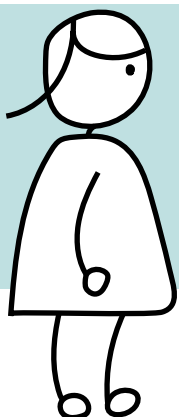
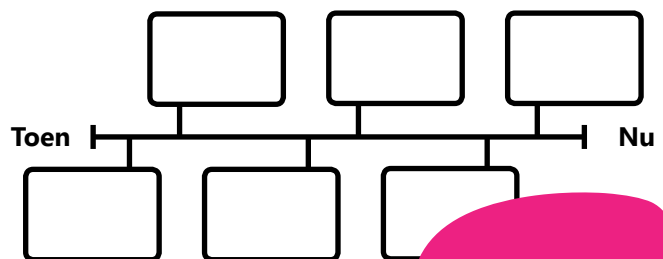
Preteachen woordenschat

Leerlingen lezen de tekst beter wanneer ze de moeilijke woorden uit de tekst al kennen.

- Selecteer de kernwoorden uit de tekst en bespreek ze voor het lezen van de tekst.
- Besteed aandacht aan het uitbreiden van het aantal woorden, maar ook aan hoe goed leerlingen woorden kennen en aan hoe woorden met elkaar verbonden zijn.

Visualiseren verbanden

Kennis wordt beter onthouden wanneer je gebruik kunt maken van visuele informatie. Voorbeelden van grafische modellen die gebruikt kunnen worden bij het uitwerken van verbanden zijn tijdlijnen, oorzaak-gevolgschema's, Venndiagrammen en mindmaps.

Dit leesleerprofiel is bepaald met een prototype om leesbegrip in beeld te brengen.

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt met financiering van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek. Projectnummer: 405-15-548

Kijk voor meer informatie op: <https://www.cito.nl/leesbegrip-in-beeld>